

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ M. S.**, bývajúceho v B., **2/ A. S.**, bývajúcej v B., zastúpených Mgr. M. Č., advokátom so sídlom v K., proti odporkyňi **P., a.s.**, so sídlom v Ž., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou Š., s.r.o. so sídlom v B., IČO: X., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2 C 252/2013, o dovolaniach navrhovateľov a odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2013 sp. zn. 5 Co 541/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolania **o d m i e t a**.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovatelia 1/ a 2/ sa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia domáhali, aby súd odporkyňi: a) zakázal „na účely plnenia povinnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru č. X. zo dňa 23.6.2006, uplatňovať voči navrhovateľom úrokovú sadzbu uplatňovanú voči navrhovateľom od 24.6.2013, t.j. úrokovú sadzbu vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 4,27% p.a., a to až do konečného rozhodnutia súdu o žalobnom návrhu navrhovateľov o určenie ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 zmluvy o poskytovaní úveru č. X. zo dňa 23.6.2006 za neplatné“, b) prikázal „na účely plnenia povinnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru č. X. zo dňa 23.6.2006, uplatňovať voči navrhovateľom úrokovú sadzbu podľa zmluvy o poskytovaní úveru zo č. X. zo dňa 23.6.2013, t.j. vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 1,43% p.a., a to až do konečného rozhodnutia súdu o žalobnom návrhu navrhovateľov o určenie ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 zmluvy o poskytovaní úveru č. X. zo dňa 23.6.2006 za neplatné“. Na odôvodnenie tohto návrhu uviedli, že s odporkyňou uzatvorili úverovú zmluvu, v ktorej

dojednali aj vzájomne odsúhlasené úrokové rozpätie. Odporkyňa do 23. júna 2011 uplatňovala voči nim dojednanú úrokovú sadzbu (s ktorou súhlasili), od uvedeného dňa ale – v rozpore s obsahom úverovej zmluvy – začala uplatňovať úrokovú sadzbu, ktorá nebola účastníkmi dohodnutá. Týmto konaním odporkyne vzniká navrhovateľom, ktorí riadne plnia svoje zmluvné povinnosti, škoda spočívajúca „v reálnom úbytku na ich majetku“. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý podľa ich názoru zodpovedá ustanoveniam § 74 až 76 O.s.p., podali preto, aby zabránili vzniku ich ďalších škôd.

Okresný súd Žilina uznesením z 20. septembra 2013 č.k. 2 C 252/2013-45 návrhu navrhovateľov na nariadenie nimi požadovaného predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel. Navrhovateľom nepriznal náhradu trov konania a odporkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania o predbežnom opatrení. Zároveň navrhovateľom uložil povinnosť podať v lehote 30 dní návrh na začatie konania vo veci samej. V odôvodnení poukázal na obsah podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, citoval ustanovenia § 74 až 76 O.s.p. a stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi navrhovateľov, z ktorých vyvodzovali opodstatnenosť nimi navrhovanej dočasnej úpravy právneho vzťahu účastníkov tohto konania.

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Žiline uznesením z 29. novembra 2013 sp. zn. 5 Co 541/2013 napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh navrhovateľov 1/ a 2/ na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol; odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení poukázal na priebeh konania a tiež na všeobecný účel predbežných opatrení a predpoklady ich nariadenia. Podľa jeho právneho názoru neboli v danom prípade osvedčené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Konštatoval, že navrhovateľom v súvislosti s nimi uvádzaným postupom odporkyne nehrozí bezprostredná ujma. Ak odporkyňa v rozpore s úverovou zmluvou započítava pri splátkach navrhovateľov vyššiu úrokovú sadzbu, bude táto skutočnosť predmetom skúmania pri rozhodovaní vo veci samej. Odvolací súd mal za to, že navrhovatelia doposiaľ nepreukázali existenciu žiadneho exekučného titulu, núteným výkonom ktorého by mohla navrhovateľom vzniknúť prípadná škoda. Pokiaľ by im bola spôsobená ujma preplatením úveru so zvýšenou úrokovou sadzbou, odporkyňa by bola povinná preplatok navrhovateľom vrátiť, pričom (vzhľadom na to, že ide o banku) neprichádza do úvahy, že by prípadný výkon rozhodnutia bol v takom prípade ohrozený.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolania účastníci na oboch procesných stranách.

Navrhovatelia v dovolaní uviedli, že odvolací súd im odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil „v základnej otázke, na ktorej postavil svoje rozhodnutie“. Podľa ich názoru sa zaoberal iba malou a obmedzenou časťou ich argumentácie týkajúcej sa nebezpečenstva im bezprostredne hroziacej ujmy, prehliadol však, že im hrozí aj zhoršovanie životnej úrovne a „okresávanie rodinného rozpočtu a finančných rezerv“. Okrem tejto ujmy (navrhovatelia ju označili za primárnu) im hrozí aj ďalšia ujma („sekundárna“) v podobe nemožnosti riadneho splácania úveru, čo môže viesť prípadne až k uplatneniu zmluvných sankcií odporkyňou, a tiež v podobe ich platobnej neschopnosti vo vzťahu k tretím osobám. Vznik „sekundárnej ujmy hrozí z časového hľadiska čoraz bezprostrednejšie“ v dôsledku „kumulovania a rozširovania primárnej ujmy“. V tom spočíva naliehavosť a dôvodnosť potreby nimi navrhovanej dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania. Odvolací súd v napadnutom rozsudku nevysvetlil, prečo pri rozhodovaní vzal na zreteľ len úzku časť argumentácie navrhovateľov a nezaoberal sa ňou v celej šírke; neodôvodnil, prečo nepovažoval za opodstatnené závery, ku ktorým vo svojom rozhodnutí dospel súd prvého stupňa. Odvolaciemu súdu vytkli, že daný prípad reálne neposúdil a pri vyhotovení rozhodnutia „iba skopíroval už prv vydané rozhodnutie v obdobnej právnej veci“, takže jeho uznesenie ani „nie je v skutočnosti výsledkom rozhodovacej činnosti súdu“. Opodstatnenosť dovolania vyvodzovali aj z toho, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v dôsledku toho, že odvolací súd zamenil slová právnej normy a na tom základe podal nesprávny výklad § 75 ods. 2 O.s.p. Uvedené ustanovenie nenáležite interpretoval aj zužujúcim a nesprávnym výkladom pojmu „ujma“ a nesprávnymi závermi vo vzťahu k existencii ohrozenia výkonu rozhodnutia. Z týchto dôvodov navrhovatelia navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie odvolaciemu súdu, resp. aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Odporkyňa napadla dovolaním výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách odvolacieho konania. Závažné pochybenie a porušenie procesných predpisov odvolacím súdom videla v tom, že pri rozhodovaní o predbežnom opatrení

rozhodol o trovách konania, čo je v rozpore s § 145 O.s.p. a § 77 ods. 3 O.s.p. V uznesení, ktorým súd nariaďuje predbežné opatrenie, sa totiž nerozhoduje o náhrade trov konania. O náhrade trov, ktoré vznikli v súvislosti predbežným opatrením, sa malo rozhodnúť až v rámci rozhodnutia o náhrade trov konania vo veci samej. Rovnaký záver vyplýva aj z judikatúry [odporkyňa v súvislosti s tým poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 171/2010 a 3 MOBdo 3/2011]. Napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu bol vydaný v rozpore so zákonom, a preto nemôže byť spôsobilý vyvolať právne následky. Uvedená vada zakladá prípustnosť jej dovolania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. Vydaním predmetného výroku bol porušený princíp zákonného sudcu, keďže o trovách konania rozhodoval senát Krajského súdu v Žiline (sp. zn. 5 Co 541/2013), pričom zákonným sudcom na rozhodovania o trovách konania bol sudca súdu rozhodujúceho v rámci konania o náhrade ujmy podľa § 77 ods. 3 O.s.p. alebo sudca rozhodujúci v konaní vo veci samej v zmysle § 145 O.s.p. Predmetná vada predstavuje dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. V konaní došlo tiež k vade konania uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom je potrebné vnímať v posudzovanom prípade v širšom zmysle ako právom stanovenú možnosť, ktorá patrí účastníkovi konania na to, aby mohol realizovať všetky svoje práva v súlade so svojimi záujmami. Rozhodnutím o trovách konania predbežného opatrenia, na ktoré súd vôbec nebol oprávnený, došlo k vybaveniu veci spôsobom, ktorý odporkyňi znemožnil využitie všetkých prístupných prostriedkov, vrátane nároku na náhradu trov konania podľa ustanovení § 77 ods. 3 O.s.p. a § 145 O.s.p. Napadnutý výrok zaväzuje nielen súd, ale aj účastníkov konania a ďalšie súdy (potenciálna prekážka rozhodnutej veci). V ďalšom odporkyňa uviedla, že jej „procesným právom je rozhodne aj právo na presvedčivé a preskúmateľné súdne rozhodnutie. V predmetnom prípade však napádané rozhodnutie tieto požiadavky nespĺňa“. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu „je pre spravodlivé rozhodnutie vo veci absolútne nepostačujúce“. Nedostatok riadneho odôvodnenia je v súlade s judikatúrou najvyššieho súdu porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože sa mu tým odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda možnosť riadne konať pred súdom (dovolateľka v súvislosti s tým poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 221/2007). Poznamenala tiež že „v rámci judikatúry najvyššieho súdu existuje aj názor, v zmysle ktorého je nedostatočné odôvodnenie, tzv. nepreskúmateľnosť, považovaná za síce relevantný dôvod na podanie dovolania, no nezakladá jeho prípustnosť. Dovolateľka

sa na základe vyššie uvedených dôvodov s takýmto záverom nemôže stotožniť. Navyše, takáto vzájomná rozporuplnosť judikatúry nemôže byť odporkyni na ujmu a napadnutý výrok trpí preto aj ďalšou, vyššie uvedenou vadou“, ktorá predstavuje dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Napokon odvolaciemu súdu vytkla, že pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal z § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p. s tým, že odporkyni (úspešnej účastníčke) nepriznal náhradu odvolacieho konania, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa videl v okolnostiach veci. S jeho názorom, že v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodnutie závisí výlučne od úvahy súdu s prihliadnutím na špecifické okolnosti toho – ktorého prípadu, odporkyňa vyslovila nesúhlas. Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd napadnutý výrok uznesenia odvolacieho súdu zrušil.

Navrhovatelia vo vyjadrení k dovolaniu protistrany uviedli, že odporkyňa neopodstatnene namieta existenciu procesných väd uvedených v § 237 písm. a/, f/ a g/ O.s.p. Odvolací súd mohol „v súlade s § 152 ods. 2 O.s.p. rozhodnúť o časti prejednávanej veci, t.j. o nepriznaní trov konania o predbežnom opatrení“. Podľa názoru navrhovateľov „vadu nedostatku právomoci v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nemožno použiť, pokiaľ ide o vecnú alebo miestnu príslušnosť súdu“. Odporkyňa v konaní nepreukázala, že by „členovia odvolacieho senátu neboli zákonnými sudcami vo vzťahu k vydaniu čiastočného rozhodnutia o trovách konania o predbežnom opatrení ako o časti prejednávanej veci“. Dovolanie nie je prípustné podľa § 237 písm. g/ O.s.p. aj z toho dôvodu, že „v tomto prípade namiesto samosudcu, ktorý by v zmysle § 145 O.s.p. mal o trovách predbežného opatrenia rozhodovať (ak by o tejto časti prejednávanej veci nerozhodol odvolací súd čiastočným uznesením), t.j. sudca rozhodujúci v konaní vo veci samej sp. zn. 4 C 296/2013, rozhodoval vyššie uvedený senát odvolacieho súdu“. V závere vyjadrenia navrhovatelia poukázali na to, že z uznesenia odvolacieho súdu celkom zreteľne vyplýva, z akých dôvodov bolo aplikované ustanovenie § 150 O.s.p.; navyše, odporkyňou namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nezakladá prípustnosť dovolania (R 111/1998).

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľov uviedla, že ich opravný prostriedok je nielen nedôvodný, ale aj neprípustný. Odporkyňa nepovažovala za potrebné sa komplexne vyjadrovať k všetkým skutočnostiam a tvrdeniam navrhovateľov, lebo navrhovatelia v dovolaní rozsiahle uvádzajú celý rad nepravdivých a zavádzajúcich tvrdení.

Podľa jej názoru navrhovateľa poukazujú na neexistujúce situácie, ktoré sú nielen hypotetického, ale až absurdného charakteru. Počas celého predmetného konania uvádzali viaceré skutočnosti a tvrdenia, ktoré sú absolútne nerelevantné pre konanie o nariadenie predbežného opatrenia a často krát aj „v príkrom rozpore s podstatou predbežných opatrení, keďže účelom predbežných opatrení nie je zabezpečiť účasť účastníka konania na dovolenke či možnosť výhodného investovania, ale poskytnutie predbežnej ochrany, bez ktorej by sa vzťahy medzi účastníkmi stali neudržateľnými a pokračovanie v konaní vo veci samej by pre účastníka stratilo zmysel“. Vyslovila názor, že navrhovateľa sa snažia, avšak bez akéhokoľvek opodstatnenia, presvedčiť súd, že v danom prípade existoval aj ďalší dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, a to znemožnenie výkonu „rozhodnutia o určení absolútnej neplatnosti právneho úkonu odporkyne“. Z týchto dôvodov odporkyňa navrhla, aby dovolací súd dovolanie navrhovateľov odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či ich dovolania smerujú proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanvej veci smerujú obe dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade

cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaniami navrhovateľov a odporkyne, nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 os. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť ich dovolaní preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Osobitne treba zdôrazniť, že § 239 ods. 3 O.s.p. vylučuje prípustnosť dovolania [i keby inak išlo o rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (tieto znaky nie sú v tomto prípade dané)] vtedy, ak smeruje (o. i.) proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení a tiež o trovách konania. Dovolanie navrhovateľov smeruje síce proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), ide ale o uznesenie o predbežnom opatrení, prípustnosť dovolania proti ktorému je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená. Dovolanie odporkyne nesmeruje proti uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (navyššie sa ním napáda jedno z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 3 O.s.p. – uznesenie o trovách konania).

Prípustnosť dovolania tak navrhovateľov, ako aj odporkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej zo závažných procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Povinnosť odvolacieho súdu skúmať, či nedošlo k týmto vädám, vyplýva z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor

účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až e/ O.s.p. netvrdili a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolaní preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolací súd v ďalšom odôvodňuje ním zastávané právne názory vo vzťahu k námietke o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia a možnosti jej kvalifikácie ako procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.), ktorá bola vznesená účastníkmi na oboch procesných stranách (viď bod 1.), potom vysvetľuje svoje právne závery k tvrdeniu odporkyne, že v konaní pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. a/, f/ a g/ O.s.p. (viď bod 2.), následne vyhodnocuje ďalšiu argumentáciu dovolateľov (viď bod 3.) a naostatok odôvodňuje rozhodnutie a náhrade trov dovolacieho konania (viď bod 4.).

1. V oboch dovolaniach sa namieta, že súdy dovolateľom odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Dovolatelia na oboch procesných stranách namietajú, že k procesnej vade konania v zmysle § 237

písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku toho, že uznesenie odvolacieho súdu nie je dostatočne preskúmateľné.

Je dôležité si uvedomiť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). V súlade s povahou dovolacieho konania a účelom dovolania tento mimoriadny opravný prostriedok nielenže nie je v Občianskom súdnom poriadku normatívne upravený ako „ďalšie odvolanie“, ale ani nesmie byť (účastníkmi konania ani súdmi) vnímaný a využívaný ako „skryté odvolanie“. Vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej prieskum právoplatných súdnych rozhodnutí musí rešpektovať princíp právnej istoty a podliehať určitým pravidlám.

Slovenská republika je v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) právny štát. Jedným zo základných a ťažiskových princípov právneho štátu je princíp právnej istoty. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach opakovane poukazuje na potrebu rešpektovania tohto princípu, a to osobitne vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam, ktoré už nadobudli právoplatnosť a predstavujú *res iudicata*. Princíp právnej istoty má na pamäti aj Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach, ktorými upravuje podmienky prípustnosti dovolania. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno – iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených – napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Celkom jednoznačne vyjadreným obmedzením práva domôcť sa nápravy (účastníkom tvrdených) nesprávností konania

a rozhodovania súdov podaním dovolania sú ustanovenia, ktoré z predmetu dovolacieho súdu vylučujú niektoré rozhodnutia odvolacieho súdu [viď napríklad § 238 ods. 4 a 5 O.s.p. (ak ide o rozsudok) alebo § 239 ods. 3 O.s.p. (ak ide o uznesenie)].

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov významných v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný len dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07, I. ÚS 35/2013, II. ÚS 45/2014, III. ÚS 478/2013, IV. ÚS 499/2011). Najvyšší súd v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnú rozhodovacia činnosť súdu. Rovnako v uznesení z 11. júla 2012 sp. zn. 5 Cdo 201/2011 konštatoval, že „za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu“. V súlade s tým pod postupom súdu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. možno rozumieť len faktickú procesnú (ne)činnosť, teda procedúru prejednávania veci, ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 90/2012, 91/2012). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je samo rozhodnutie o tom alebo onom návrhu účastníka, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia – odôvodnenie rozhodnutia (jeho obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť, úplnosť), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd o návrhu rozhodol.

Dovolací súd nespochybňuje, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Na druhej strane ale treba mať na zreteli aj to, že vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (však) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový

a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (porovnaj IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O.s.p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). To však (aj podľa názoru ústavného súdu – vid' ďalej) neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil tiež opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu (až) vady konania v zmysle § 237 O.s.p.

Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní, v nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (vid' § 237 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (vid' § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. „iné vady“) považuje ale – na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 O.s.p. – (len) za relevantný dovolací dôvod (vid' § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom však vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú.

Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností musí mať dovolací súd vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu, vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Z tohto hľadiska dochádza v dovolacom konaní v istom zmysle k stretu dvoch základných práv (resp. ústavných princípov). Ide jednak o právo na spravodlivý súdny proces (tiež v nadväznosti na požiadavku odôvodnenia rozhodnutia súdu v súlade s § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.), jednak o zásadu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1

ústavy. Vzhľadom na princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorý do určitej miery obmedzuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, treba rozhodujúce otázky v dovolacom konaní posúdiť aj z pohľadu vzájomného vzťahu oboch týchto ustanovení. Daná procesná situácia musí byť totiž vyriešená z pohľadu oboch dotknutých ústavných článkov tak, aby boli zachované označené ústavné práva (porovnaj I. ÚS 252/05 a aktuálne tiež IV. ÚS 481/2011). V prejednáwanej veci najvyšší súd nemohol brať na zreteľ len odporcami zdôrazňované právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ale musel dbať o to, aby zachoval ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty, ktorý bol vyjadrený právoplatnými uzneseniami súdov nižších stupňov. Dovolací súd pri riešení otázky prípustnosti podaného dovolania nemohol nedať prednosť ústavnému princípu právnej istoty, lebo namietaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutí nevykazoval znaky odňatia možnosti dovolateľov konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Dovoláním napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie ktorého nemožno posudzovať izolovane od odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), lebo prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, uvádza v primeranom rozsahu skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, obsah odvolania, ako aj právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

1.1. Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka“) ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, z ktorého vyplýva, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednáwanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Senát najvyššieho súdu, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní dosiaľ nikdy (v žiadnej ním prejednáwanej veci) nepovažoval uvedený judikát za „prekonaný“ a vždy dôsledne a bezvýnimčne zastával názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu

konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 3 Cdo 49/2013, 3 Cdo 18/2013). Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 M Cdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011).

Správnosť takéhoto nazerania vec preskúmavajúceho senátu najvyššieho súdu na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998. Ústavný súd:

- a) uznesením z 27. mája 2010 sp. zn. I. ÚS 184/2010 odmietol ústavnú sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 6. augusta 2009 sp. zn. 3 Cdo 148/2009 konštatujúc, že „po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu s ohľadom na dôvody uvedené v sťažnosti nezistil také porušenia, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy“;
- b) v odôvodnení uznesenia z 19. apríla 2011 sp. zn. III. ÚS 184/2011, ktorým odmietol sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu z 20. januára 2011 sp. zn. 3 Cdo 192/2010, uviedol, že „najvyšší súd postupoval v súlade s relevantnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré ústavne akceptovateľným spôsobom interpretoval a aplikoval, preto aj jeho právne závery sú ústavne akceptovateľné“;
- c) uznesením z 30. júna 2011 sp. zn. I. ÚS 264/2011 odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu zo 14. apríla 2011 sp. zn. 3 Cdo 46/2011 s tým, že „najvyšší súd postupoval v súlade s normami občianskeho súdneho konania, ak odmietol dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu ako neprípustné a také, ktorým sa sťažovateľovi neodňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.)“;
- d) v uznesení z 20. apríla 2011 sp. zn. I. ÚS 141/2011, ktorým odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu z 25. novembra 2010 sp. zn. 1 Cdo 167/2009, vyslovil názor, že „nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu aj v prípade, ak by znamenala porušenie 'procesného práva na spravodlivé konanie' ... resp. porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je možné bez ďalšieho stotožniť

s procesnou vadou konania spočívajúcou v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), preto nie je ani dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania (podľa § 237 O.s.p.) proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému podľa ostatných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku dovolanie prípustné nie je“,

- e) v uznesení z 10. novembra 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011, posudzujúc ústavnosť rozhodnutia najvyššieho súdu z 22. septembra 2010 sp. zn. 3 Cdo 97/2010, konštatoval, že vada konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. znamená porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 261/06), to však, ako už ústavný súd spresnil (II. ÚS 148/09), neznamená, že by vždy zároveň platil aj opak,
- f) v uznesení z 3. apríla 2012 sp. zn. III. ÚS 148/2012, odmietajúc sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu z 29. novembra 2011 sp. zn. 5 Cdo 206/2011, uviedol, že nielen v náleze sp. zn. IV. ÚS 481/2011, ale aj v následnej svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 499/2011) tento názor (pozn.: vyjadrený v judikáte R 111/1998) najvyššieho súdu v plnej miere akceptoval a považoval ho za ústavne konformný,
- g) v uznesení z 19. apríla 2012 sp. zn. IV. ÚS 208/2012, ktoré sa týkalo uznesenia najvyššieho súdu z 31. januára 2011 sp. zn. 2 Cdo 83/2010 uviedol, že „právny názor, na ktorom je založené namietané uznesenie najvyššieho súdu, je z ústavného hľadiska akceptovateľný, a v okolnostiach danej veci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, či práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,
- h) v uznesení zo 14. februára 2013 sp. zn. IV. ÚS 90/2013, ktorým odmietol sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 14. augusta 2012 sp. zn. 6 Cdo 193/2012, uviedol, že „samotné nedostatočné zistenie skutkového stavu, nesprávne právne posúdenie veci alebo nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia nepredstavujú samy osebe odňatie možnosti konať pred súdom (podľa § 237 písm. f/ O.s.p.) ani iný dôvod prípustnosti dovolania“.

Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 (posudzujúc ústavnosť uznesenia najvyššieho súdu zo 7. augusta 2012 sp. zn. 3 Cdo 135/2012) uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia

rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

Pre úplnosť – na doloženie pretrvávajúcej aktuálnosti právnych záverov najvyššieho súdu zaujatých v preskúmvanej veci – dovolací súd uvádza, že uznesením z 22. januára 2014 sp. zn. I. ÚS 14/2014 ústavný súd odmietol ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. januára 2013 sp. zn. 3 Cdo 74/2012 (ktoré spočíva na závere, že nepreskúmateľnosť nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.) s tým, že „nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania“. V prípade podobne odôvodneného uznesenia najvyššieho súdu zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 Cdo 322/2012 ústavný súd vo svojom sťažnosť odmietajúcom uznesení uviedol, že najvyšší súd „dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania“.

1.2. Ako už bolo uvedené, k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95 a IV. ÚS 75/09). V právnom štáte musí panovať istota, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06).

Právny poriadok Slovenskej republiky predvída možnosť existencie rozdielnych právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a upravuje procedúru, prostriedky a nástroje, ktoré majú zabezpečiť koherentnosť judikatúry (viď § 21 a 22 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Tento mechanizmus spočíva v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu.

Rozhodnutie najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997 bolo subjektom na to oprávneným zaradené na rokovanie osobitného orgánu najvyššieho súdu s rozhodovacou právomocou (občianskoprávneho kolégia), osobitnou procedúrou upravenou všeobecne záväzným právnym predpisom bolo týmto orgánom prerokované a uznesením,

ktoré prijala nadpolovičná väčšina členov občianskoprávneho kolégia, bol schválený návrh na jeho uverejnenie v zbierke – v zákonom stanovenom osobitnom médiu so špeciálnym zameraním a účelom; publikované bolo pod R 111/1998. Uvedeným postupom plnil najvyšší súd zákonom stanovenú povinnosť dbať o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 16 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch). Táto povinnosť mu v súčasnosti vyplýva z ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. O publikovaní predmetného rozhodnutia bolo teda rozhodnuté v rámci zákonom upraveného mechanizmu zabezpečujúceho koherentnosť judikatúry (IV. ÚS 60/2010).

Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie rozhodnutia najvyššieho súdu v zbierke ako R 111/1998, priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Je podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“), a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke (ďalej len „publikované rozhodnutie“). Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálnom prejednávanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky) môže odkloniť či odchýliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu“ názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie.

O „prekonaní“ (relevantnom zavŕšení procesu odklonenia sa od) názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí možno, podľa názoru vec prejednávajúceho senátu, hovoriť iba vtedy, ak je toto „prekonanie“ výsledkom v zákone predpísaného postupu najvyššieho súdu (§ 21 ods. 3 písm. a/ a b/ a § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Keďže právny názor najvyššieho súdu publikovaný pod R 111/1998

nebol dosiaľ vo vyššie uvedenom zmysle „prekonaný“, nebol ani v preskúmvanej veci daný dôvod pre jeho nezohľadnenie.

Ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.“ Povinnosť súdu uviesť dostatočné a presvedčivé dôvody pre odklon od judikatúry vyplýva aj z pravidla, v zmysle ktorého ten, kto sa odvoláva na existujúcu prax, nemusí uvádzať zdôvodnenie svojho postoja a postupu, kto však volí zmenu rozhodovacej praxe (judikatúry), musí túto zmenu náležite konfrontovať s doterajšou judikatúrou a vždy dostatočne zdôvodniť a primerane vysvetliť svoje dôvody spochybňujúce alebo kritizujúce závery vyjadrené v publikovanom rozhodnutí alebo stanovisku (viď nález ústavného súdu z 3. novembra 2006 sp. zn. III. ÚS 192/06).

Senát dovolacieho súdu, ktorý koná a rozhoduje v preskúmvanej veci, sa riadi judikátom R 111/1998, preto by v zásade nemusel bližšie vysvetľovať, prečo sa neodkláňa od záverov, ktoré sú vyjadrené v tomto judikáte. Napriek tomu ale považuje za potrebné uviesť v ďalšom niektoré argumenty, so zreteľom na ktoré považuje tento judikát – v rámci právnej úpravy platnej a účinnej v čase jeho rozhodovania – za naďalej plne opodstatnený:

1.3. I keď Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 ods. 1 O.s.p.) a právnu úpravou občianskeho súdneho konania dbá o to, aby rozhodnutie súdu bolo vecne správne a spravodlivé, predseda len nemôže zabezpečiť, že každé konanie bude v plnom rozsahu zodpovedať jeho ustanoveniam a že súdmi bude vždy rozhodnuté iba správne. Možnosť dosiahnutia nápravy nesprávností, ku ktorým môže v praxi dôjsť, vytvára Občiansky súdny poriadok systémom opravných prostriedkov (odvolanie, návrh na obnovu konania, dovolanie, mimoriadne dovolanie).

Nesprávnosťou rozhodnutia je aj jeho nepreskúmateľnosť. Pokiaľ sa súd dopustí tejto nesprávnosti a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodní, neodníma tým účastníkovi konania možnosť realizovať jeho procesné oprávnenia v zmysle „náležite skutkovo aj právne

argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov“. Aj účastník odvolacieho konania má v prípade, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné alebo arbitrárne, zachované procesné oprávnenie poukazovať na tieto nedostatky rozhodnutia a domáhať sa nápravy; účastník konania môže za podmienok stanovených v zákone podať dovolanie (§ 240 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok nebráni účastníkovi konania v dovolaní namietat' všetky nesprávnosti postupu, rozhodovania a rozhodnutia odvolacieho súdu; ničím neobmedzuje jeho možnosť argumentovať aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je náležite odôvodnené, dôvody rozhodnutia nie sú dostatočne vysvetlené alebo sú vyjadrené nezrozumiteľne, prípadne sú neúplné, nepresvedčivé, arbitrárne alebo nepodložené priebehom a výsledkami konania – účastník konania môže teda v dovolaní namietat', že ním napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. Na druhej strane Občiansky súdny poriadok právnou úpravou dovolania a dovolacieho konania nezaručuje, že každé podané dovolanie bude vždy prípustné, že sa dovolací súd bude vždy zaoberat' aj vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia a že dovolateľ bude v konaní pred najvyšším súdom úspešný. V dovolacom konaní totiž argumentácia dovolateľa takéhoto obsahu (t.j. že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné) naráža na Občianskym súdnym poriadkom stanovené obmedzenia práva na súdnu ochranu, ktoré vyplývajú z právnej úpravy prípustnosti dovolania.

Vzhľadom na to, že dovolanie navrhovateľov smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu neuvedenému v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. a dovolanie odporkyne proti uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 3 O.s.p., dovolací súd uvádza, že zákonodarca tu vyjadril vôľu, aby určité rozhodnutia neboli v zmysle týchto ustanovení predmetom preskúmania v dovolacom konaní. Bolo by preto nielen nelogické a v rozpore s výnimočnou povahou dovolania, ale aj z materiálneho hľadiska neakceptovateľné, pokiaľ by právnou úpravou obsiahnutou v § 237 písm. f/ O.s.p. vyjadril zároveň („súbežnú“) vôľu zabezpečiť účastníkovi konania možnosť dovolacieho prieskumu v prípade takého potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu neuvedeného v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (resp. v prípade takého uznesenia odvolacieho súdu, ktoré je uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p.), ktorý možno (azda aj alebo pravdepodobne) spočíva na správnych záveroch, o ich správnosti sa ale nedá celkom presvedčiť a v dovolacom konaní ju nemožno s istotou a do všetkých detailov preveriť, lebo

odvolací súd svoje závery v odôvodnení potvrdzujúceho uznesenia nevyjadril spôsobom absolútne jasným, určitým alebo relevantnú problematiku plne vyčerpávajúcim.

1.4. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľom je podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon. Ak dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Pre opačný prístup dovolacieho súdu – (primárne) posúdenie rozhodnutia z hľadiska úplnosti alebo správnosti skutkových a právnych záverov a tiež výstižnosti ich vyjadrenia alebo precíznosti odôvodnenia a až z výsledku tohto posúdenia vyplývajúce následné (sekundárne) vyvodenie záveru o prípustnosti dovolania nedáva Občiansky súdny poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení.

1.5. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania vymedzuje Občiansky súdny poriadok jednak objektívnymi znakmi rozsudku (§ 238 O.s.p.) alebo uznesenia (§ 239 O.s.p.) dovolacieho súdu, jednak objektívnym zadefinovaním najzávažnejších procesných väd konania súdov nižších stupňov (§ 237 O.s.p.). Účelom takéhoto (objektívneho) vymedzenia je bezpochyby zvýšiť predvídateľnosť súdneho rozhodovania a vylúčiť alebo aspoň minimalizovať subjektívny prvok pri posudzovaní prípustnosti dovolania.

Záver súdu, že napadnuté rozhodnutie súdu nižšieho stupňa je (ne)preskúmateľné, závisí vždy nielen od toho, či a ako je toto rozhodnutie odôvodnené súdom, ktorý ho vydal, ale aj od toho, aké všeobecné predstavy o riadnom odôvodnení rozhodnutia má súd vyššieho stupňa a ako sa tieto jeho predstavy stotožňujú s individuálnym odôvodnením napadnutého

rozhodnutia. V praxi sa pri tom môže zo strany súdu vyššieho stupňa vyskytnúť rozpätie od prehnanej prísnosti (rigoróznosti) cez náležitý prístup až k neopodstatnenej zhovievavosti (benevolencii).

So zreteľom na vyššie uvedené je opodstatnený záver, že zámerom zákonodarcu nemohlo byť, aby riešenie tak zásadnej otázky, ktorá je z hľadiska rešpektovania princípu právnej istoty osobitne významná (otázky, či dovolanie podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné je alebo nie je), bolo determinované tým, s akým stupňom prísnosti dovolací súd pristupuje k posúdeniu, či odôvodnenie napadnutého rozhodnutia dostatočne jasne, zrozumiteľne, vyčerpávajúco a presvedčivo vysvetľuje skutkovú a právnu podstatu veci.

1.6. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že i keby bola dovolateľmi vznesená námietka nepreskúmateľnosti rozhodnutia opodstatnená, týkala by sa takej nesprávnosti, ktorá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá.

1.7. Nad rámec uvedený vyššie v bodoch 1.1. až 1.6. najvyšší súd len ako poznámku uvádza nasledovné:

V ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. sú uvedené rôzne uznesenia (napríklad o tlmočnom, poriadkovej pokute, predbežnom opatrení), vydanie ktorých prichádza do úvahy v odlišných procesných situáciách a s odlišným cieľom. Jedno však majú všetky tieto uznesenia spoločné – zákonodarca vo vzťahu k nim vyjadril zámer, aby neboli preskúmané v dovolacom konaní. V právnej teórii sa v minulosti dokonca vyskytol názor, že v prípade uznesení uvedených v § 239 ods. 3 O.s.p. nemôže prípustnosť dovolania založiť ani procesná vada konania uvedená v § 237 O.s.p. (viď Bajcura A. a kolektív, Občiansky súdny poriadok, Komentár, I. diel, Eurounion 1996, str. 402). Judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že aj v prípade týchto uznesení môže byť proti nim smerujúce dovolanie prípustné podľa § 237 O.s.p. (porovnaj napríklad R 117/1999, pozri aj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 214/2010 a 5 Cdo 39/2010; obdobne viď tiež rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 38/1998). Rovnaký názor je zastávaný aj v odbornej literatúre (pozri napr. Krajčo, J. a kol. *Občiansky súdny poriadok, Komentár*,

I. diel. Bratislava: Eurounion, 2006, s. 618), ale aj v rozhodovacej činnosti ústavného súdu (viď napríklad I. ÚS 244/07 a IV. ÚS 483/2012).

Niet pochýb, že na právne pomery účastníka konania má zrejme podstatne iný dopad napríklad (1.) rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia zakazujúce mu dočasne nakladať s prostriedkami miliónovej hodnoty a (2.) rozhodnutie o tlmočnom ukladajúce povinnosť peňažného plnenia vo výške niekoľkých desiatok eur. Z pohľadu § 239 ods. 3 O.s.p. nie je ale táto odlišnosť právne významná. Čo do prípustnosti dovolania sú totiž všetky uznesenia vymenované v tomto ustanovení postavené na jednu horizontálnu úroveň; zákonodarca v ňom žiadne z uznesení významovo (vertikálne) nenadradil nad iné uznesenia, ani pre niektoré z nich nestanovil osobitný režim.

Predbežné opatrenia sú jedným zo zabezpečovacích inštitútov občianskeho súdneho konania, ktoré majú za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli nastať, ak by sa takáto (dočasná) úprava nenariadila. Predbežné opatrenia treba vnímať ako dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené (viď § 77 O.s.p.). Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi konania. Vzhľadom na to, že predbežné opatrenie má nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú až rozhodnutím súdu o veci samej, vyznačujú sa procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým dochádza pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie (zrušenie) predbežného opatrenia, nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania. Aj na to je potrebné vziať zreteľ pri posudzovaní prípustnosti dovolania proti uzneseniu o predbežnom opatrení, v ktorom sa namieta procesná vada konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na to, že rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. januára 2000, č. 39754/98).

2. Odporkyňa dovolaním napadla výrok uznesenia odvolacieho súdu o trovách konania. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd opakuje, že prípustnosť jej dovolania nemožno z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. vyvodit'. Prípustnosť jej dovolania by bola spôsobilá založiť iba procesná vada konania uvedená v § 237 O.s.p.

2.1. Dovolateľka tvrdí, že napadnutým výrokom odvolací súd rozhodol o tom, čo nepatrí do právomoci súdu v občianskom súdnom konaní (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci je daná, ak súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci. Nedostatok právomoci je neodstrániteľná podmienka konania, ktorá má za následok zastavenie konania. Vadu nedostatku právomoci nemožno použiť, ak ide o vecnú alebo miestnu príslušnosť súdu (porovnaj obdobne rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 148/2010).

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať (a vo všeobecnosti rozhodovať o trovách občianskeho súdneho konania) nepopiera. Vyčíta im iba, že pri rozhodovaní o tom, čo inak patrí do ich právomoci, rozhodli nesprávne a v rozpore so zákonom v situácii, kedy (o trovách) nemali rozhodovať. Dovolateľka tým zreteľne namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii zákona spôsobom, pre ktorý v danom prípade nebolo žiadne opodstatnenie. Z určujúceho obsahového hľadiska nejde teda zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov odvolacieho súdu (jeho právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založil svoje rozhodnutie o trovách konania (k tomu viď R 54/2012 a tiež ďalej).

Vzhľadom na to nie je opodstatnená námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. Súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

2.2. K námietke odporkyne, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v dôsledku postupu odvolacieho súdu, v rámci ktorého rozhodol o trovách odvolacieho konania, hoci o nich nemal rozhodovať, dovolací súd opakuje, že v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. možno pod odňatím možnosti pred súdom konať rozumieť len faktickú procesnú (ne)činnosť súdu, teda procedúru prejednávania veci, ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti v tom konaní, v ktorom k takejto procesnej vade došlo; sama vecná nesprávnosť rozhodnutia ale procesnú vadu tejto povahy nezakladá.

Podstatou námietky, že odvolací súd v konaní o nariadenie predbežného opatrenia rozhodol o trovách odvolacieho konania, hoci o nich rozhodovať nemal, je námietka odporkyne, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, lebo odvolací súd nesprávne (v rozpore so zákonom) aplikoval ustanovenia § 142 a nasl. O.s.p. v procesnej situácii, v ktorej tieto ustanovenia aplikovať nemal. S touto nesprávnosťou, a to ani „v širšom význame“ uvádzanom dovolateľkou, nie je však spojené odňatie procesných oprávnení odporkyne, ktoré mala ako účastníčka občianskeho súdneho konania, v ktorom bolo vydané ňou napadnuté rozhodnutie. Samo nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (k tomu viď R 54/2012 a tiež ďalej).

2.3. Odporkyňa namieta, že pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania bolo zasiahnuté do jej práva na zákonného sudcu, v dôsledku čoho v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. g/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. g/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené ustanovenie obsahuje dva rovnocenné (a samostatné) dôvody: a/ rozhodovanie vylúčeným sudcom, b/ rozhodovanie súdom nesprávne obsadeným. Sudca je vylúčený, ak sú dané dôvody uvedené v § 14 O.s.p. Nesprávne obsadeným súdom v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejsť a rozhodnúť (porovnaj rozhodnutie uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 2/1998). Súd nie je správne obsadený aj vtedy, ak vo veci nerozhoduje zákonný sudca. Zákonný sudca je ten sudca, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol pridelený

na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a určený bol v súlade s rozvrhom práce súdu.

V danom prípade spis nedáva žiadny podklad pre záver, že v konaní došlo k namietanej procesnej vade – vec prejednali a rozhodli miestne a vecne príslušné sudy sudcami určenými rozvrhmi práce súdov, ktorých vylúčenie z prejednávania a rozhodovania nemožno vyvodit' zo žiadnej súčasti spisu. Ak by bola (prípadne) opodstatnená námietka odporkyne, že odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení rozhodol aj o trovách odvolacieho konania [hoci o nich podľa názoru odporkyne malo byť rozhodnuté neskôr alebo v inom občianskom súdnom konaní odlišným sudcom (odlišným senátom)], namietaná nesprávnosť by mala povahu dôsledku nesprávnej aplikácie alebo interpretácie ustanovení § 142 a nasl. O.s.p. odvolacím súdom, nie však procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

3. Pokiaľ sa v dovolaniach spochybňuje úplnosť a správnosť skutkových zistení súdov, najvyšší súd uvádza, že v súlade s jeho rozhodovacou praxou môže neúplnosť skutkových zistení súdu nižšieho stupňa viesť k vecne nesprávnemu rozhodnutiu súdu, nemôže ale založiť prípustnosť dovolania, lebo nie je vadou vymenovanou v § 237 O.s.p.

Navrhovatelia zastávajú názor, že odvolací súd vec posúdil iba z hľadiska malej časti rozhodujúcich skutkových okolností a nezohľadnil ich celú šírku tvrdenú v priebehu konania. Namietaná nesprávnosť skutkových záverov nie je nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 f/ O.s.p. (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Z hľadiska obsahového je zrejmé, že tak navrhovatelia, ako aj odporkyňa namietajú aj to, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhovatelia tvrdia, že odvolací súd (nezohľadniac podstatu nimi uvádzaných dôvodov) zo skutkového stavu vyplývajúceho zo spisu vyvodil nesplnenie procesných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia a v dôsledku toho neaplikoval na daný prípad § 74 a nasl. O.s.p., i keď pre to boli dané dôvody vyplývajúce z týchto ustanovení. Odporkyňa (okrem námietky, že

odvolací súd o trovách odvolacieho konania vôbec nemal rozhodovať) tvrdí, že odvolací súd aplikoval § 150 O.s.p., i keď pre aplikáciu tohto ustanovenia nebol dôvod.

Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže uvedený dovolací dôvod uplatnili dovolatelia na oboch procesných stranách v dovolaniach, ktoré nie sú procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

4. Najvyšší súd dovolanie odporcov, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. mája 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková